

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра дошкільної освіти

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
«Європейські студії розвитку критичного мислення»**

Відомості про викладача

ПІБ	Барановська Лілія Володимирівна
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=uk&user=UWCOFVEAAAAJ
Електронна адреса	l.v.baranovska@pnu.edu.ua

I. Основна мета навчальної дисципліни

Ознайомлення студентів з європейськими студіями розвитку критичного мислення; оволодіння майбутніми педагогами дошкільної освіти європейськими інноваційними технологіями розвитку критичного мислення для протистояння дезінформуванню в умовах військової агресії.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців

Галузь знань	01 Освіта
Освітній рівень	Бакалавр
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Рік впровадження	2022
Шифр освітнього компонента	ВВ2.3
Семестр навчання	4

III. Програмні результати навчання

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових педагогічних і психологічних понять і категорій.

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Документальна база Європейського Парламенту та Ради Європи про ключові компетентності фахівця XXI століття.

Тема 2. Європейська історія та теорія розвитку критичного мислення.

Тема 3. Таксономія Блума і розвиток критичного мислення.

Тема 4. Європейська колекція навичок критичного мислення та можливості її використання в галузях професійної діяльності XXI століття.

Тема 5. Критичне мислення в структурі компетентностей педагога закладу дошкільної освіти.

Тема 6. Європейські освітні технології розвитку критичного мислення.

V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання

Кафедра дошкільної освіти

Педагогічний факультет УДУ імені Михайла Драгоманова,

Барановська Лілія Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти

VI. Обсяг навчального навантаження і терміни навчання

Рік і семестр навчання	2024, IV
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекційні заняття	6 год.
Семінарські заняття	2 год.
Практичні заняття	2 год.
Самостійна робота	80 год.

VII. Політика навчальної дисципліни

ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова

VIII. Основні інформаційні джерела

1. Critical Thinking. 2009. Concepts and Tools by Richard Paul and Linda Elder https://www.academia.edu/10006132/Critical_Thinking_Concepts_and_Tools_by_Richard_Paul_and_Linda_Elder

2. Liliya Baranovska, Liliya Morska, Iryna Symkova, Alla Zasluzhena. 2020. Enhancing critical thinking skills of future language scholars in pedagogical courses //Advanced Education, 2020, Issue 14. – pages 91-99 .

3. Барановська Лілія. 2023. Критичне мислення в структурі професійної компетентності педагога XXI століття. Слобожанський вісник. Серія: Філологічні науки. № 13.

4. Кроуфорд А. 2006. Технології розвитку критичного мислення учнів. А. Кроуфорд, В. Саул, С. Метью, Д. Макінстер. Наук. ред. О.І. Пометун. К.: Плеяда.

5. Пометун О.І. 2016. Як навчати учнів мислити критично у навчанні різних предметів. О.І. Пометун, І.А. Сущенко. Д.: Ліра. 144с.

. Терно С.О. 2009. Критичне мислення – сучасний вимір суспільствознавчої науки. Запоріжжя: Просвіта. 268.

7. Химинець Анна. 2019. Формування критичного мислення і творчих здібностей учнів початкової школи: європейський вимір. Педагогічні інновації у фаховій освіті. Випуск 10. Ужгород.

8. Цветкова Ганна. 2023. Критичне мислення як ключова компетентність фахівців дошкільної і початкової освіти. Освітній науковий простір. Випуск 5 (2). С. 177-188.

IX. Система оцінювання

Поточний контроль	Усне опитування, написання есе, аналіз інформаційних джерел.
-------------------	--

---

*Підсумковий
контроль*

МКР, диференційований залік

X. Навчальні ресурси

Основні та додаткові матеріали, необхідні для вивчення освітнього компонента, знаходяться електронному навчальному курсі в системі управління навчальними курсами MOODLE:

***Обговорено та затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти
протокол №7 від 24.01.2025***